

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **B. D.**

skazanej z art. 291 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 20 lutego 2024 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanej

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej

z dnia 28 października 2022 r., sygn. akt II K 972/22,

**uchyla zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej
w części dotyczącej B. D. i sprawę przekazuje w tym zakresie do
ponownego rozpoznania temu Sądowi.**

UZASADNIENIE

S. G. został oskarżony o to, że:

1. w okresie od [...] 2022 r. do [...] 2022r. w D. przy ul. [...] dokonał zaboru celem

przywłaszczenia mienia w postaci rurek dwuetowników zwoju druta oraz furtki stalowej, powodując straty w kwocie 1000 zł na szkodę M. B.;

tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.

B. D. została oskarżona o to, że:

2. w dniu [...] 2022 roku w D. na „Skupie Surowców Wtórnych i Metali Kolorowych [...]” przy [...], poprzez sprzedaż złomu o wadze 19 kg za kwotę 22,80 zł zbyła w/w złom, wiedząc że został on uzyskany za pomocą czynu zabronionego, tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k.,
3. w dniu [...] 2022 roku w D. na „Skupie Surowców Wtórnych i Metali Kolorowych [...]” przy [...], poprzez sprzedaż złomu o wadze 38 kg za kwotę 49,40 zł zbyła w/w złom, wiedząc że został on uzyskany za pomocą czynu zabronionego, tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k.,
4. w dniu [...] 2022 roku w D. na „Skupie Surowców Wtórnych i Metali Kolorowych [...]” przy [...], poprzez sprzedaż złomu o wadze 38 kg za kwotę 49,40 zł zbyła w/w złom, wiedząc że został on uzyskany za pomocą czynu zabronionego, tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej wyrokiem nakazowym z dnia 28 października 2022 r. o sygn. akt II K 972/22:

1. uznał oskarżonego S. G. za winnego popełnienia opisanego w pkt I czynu, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. i za to, z mocy art. 278 § 1 k.k., art. 34 § 1a pkt 1, § 2 pkt 1 i 3 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., skazał go na karę ograniczenia wolności w wymiarze 1 roku, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej, pracy na cele społeczne w wysokości 30 godzin w stosunku miesięcznym;
2. na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego S. G. obowiązek naprawienia w całości wyrządzonej przestępstwem szkody, poprzez zapłatę na rzecz M. B. kwoty w wysokości 1 000 zł;
3. uznał oskarżoną B. D. za winną popełnienia opisanych w pkt II-IV czynów, czym wyczerpała znamiona występków z art. 291 § 1 k.k., przy czym przyjął, że wystęпки zostały popełnione w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności i za to na mocy art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1

k.k. przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. art. 34 § 1 § 1a pkt 1, § 2 pkt 1 i 3 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k. skazał oskarżoną na jedną karę ograniczenia wolności w wymiarze 1 roku, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej, pracy na cele społeczne w wysokości 30 godzin w stosunku miesięcznym;

4. na podstawie art. 43b k.k. orzekł wobec oskarżonej B. D. podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie tut. Sądu na okres 2 miesięcy.

Powyższy wyrok nakazowy nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się z dniem 15 listopada 2022 r. wobec B. D. oraz z dniem 16 listopada 2022 r. wobec S. G.

Kasację od tego wyroku na korzyść B. D. wniósł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 500 § 1 i 3 k.p.k., polegające na nieuzasadnionym przyjęciu, że zostały spełnione wszystkie warunki uzasadniające wydanie wyroku nakazowego wskazane w treści wymienionych przepisów, pomimo istnienia wątpliwości odnoszących się do kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych B. D. - jako występków z art. 291 § 1 k.k. - w kontekście wartości mienia będącego ich przedmiotem, co w dalszej kolejności skutkowało również rażąco i mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazą wymienionego przepisu prawa materialnego, polegającą na przypisaniu B. D. w pkt 3 części dyspozytywnej trzech przestępstw z art. 291 § 1 k.k. - pomimo, że każdorazowo przedmiot czynów zabronionych stanowiło mienie, którego wartość wynosząca 22.80 zł, 49,40 zł oraz 49,40 zł, zarówno w dacie jego popełnienia oraz w dacie orzekania przez Sąd Rejonowy nie przekraczała 500 zł, a tym samym zachowania oskarżonej nie wypełniały znamion przestępstw z art. 291 § 1 k.k., a wykroczeń z art. 122 § 1 k.w.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej w zaskarżonym zakresie i przekazanie w tej części sprawy wymienionemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona na korzyść skazanej kasacja jest oczywiście zasadna w związku z czym możliwe było jej uwzględnienie na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd może wydać wyrok nakazowy jedynie wtedy, gdy na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą żadnych wątpliwości, co dotyczy w oczywisty sposób również kwestii kwalifikacji prawnej. W przeciwnym wypadku koniecznym jest rozpoznanie sprawy na rozprawie głównej (por. wyrok z dnia 19 listopada 2015 r., IV KK 327/15). Stosownie do treści art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.2077), z dniem 15 listopada 2018 r. dokonano nowelizacji art. 122 § 1 i 2 k.w. Przepis ten w brzmieniu obowiązującym, zarówno w dacie popełnienia czynów, jak i w dacie orzekania przez Sąd Rejonowy penalizował paserstwo jako wykroczenie, jeżeli wartość przedmiotu czynu nie przekraczała 500 zł (na mocy przepisu art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz.U.2022.2600, kwota ta z dniem 1 października 2023 r. została podwyższona do 800 zł). Tym samym dopiero paserstwo w odniesieniu do mienia o wartości przekraczającej 500 zł., a obecnie 800 zł, stanowi występki o znamionach opisanych w Kodeksie Karnym.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż Sąd Rejonowy, procedując w trybie nakazowym, przypisał oskarżonej B. D. trzy przestępstwa paserstwa kwalifikowane z art. 291 § 1 k.k., mające za przedmiot mienie o wartości odpowiednio 22.80 zł, 49,40 zł oraz 49,40 zł i wymierzył za te czyny - uznając, iż stanowią one ciąg przestępstw - karę 1 roku ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej, pracy na cele społeczne w wysokości 30 godzin w stosunku miesięcznym. Powyższe prowadzi do wniosku, że skazanie oskarżonej w postępowaniu nakazowym, za przestępstwa umyślnego paserstwa, nastąpiło z rażącą obrazą przepisów prawa procesowego art. 500 § 1 i 3 k.p.k. mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, wobec istnienia wątpliwości odnoszących się do kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych B. D. , która to wątpliwość w świetle przedstawionego powyżej zapatrywania Sądu Najwyższego wyłączała możliwość procedowania w tym trybie i nakazywała

przeprowadzenie rozprawy.

Ponadto konsekwencją obrazy wskazanych powyżej przepisów postępowania, była rażąca i mająca wpływ na treść orzeczenia obrafa przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 291 § 1 k.k., albowiem przypisane B. D. zachowania stanowią wykroczenia. W przypadku prawidłowego procedowania w niniejszej sprawie, z pominięciem postępowania nakazowego, zapadłoby po wyjaśnieniu wątpliwości odnośnie kwalifikacji prawnej zarzucanych czynów odmienne - w tym także w zakresie wymierzenia łagodniejszej kary, niż orzeczona - rozstrzygnięcie, uznające wymienioną za winną trzech wykroczeń z art. 122 § 1 k.w. Okoliczność ta bez wątpienia nakazuje uwzględnienie nadzwyczajnego środka zaskarżenia na korzyść oskarżonej.

Wobec powyższego nie może budzić wątpliwości, trafność zarzuconego w kasacji rażącego naruszenia prawa materialnego. Oczywiście też jest, że takie naruszenie miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, bowiem oskarżona uznana została za winną popełnienia przestępstwa - w sytuacji, gdy przypisane jej czyny stanowiły wykroczenia (por. także treść art. 9 § 2 k.w.).

Powyższe kwalifikowane uchybienie skutkować musiało uchYLENIEM wyroku Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi *a quo*.

Procedując ponownie Sąd ten rozstrzygnie o odpowiedzialności oskarżonej uwzględniając przy tym kierunek wniesionej kasacji i wiążący się z tym zakaz wynikający z przepisu art. 443 k.p.k. oraz inne przepisy prawa, w tym zwłaszcza prawa karnego materialnego.

[J.J.]

[ał]